

Casa de la Pastora

Vacarisses

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Sector de l'Obac, a l'angle nord-est del terme.
Emplaçament Ctra. BV-1212, poc abans del km. 10 camí en direcció nord

Coordenades:

Latitud: 41.62283
Longitud: 1.95414
UTM Est (X): 412874
UTM Nord (Y): 4608429

Classificació

Número de fitxa 08291 - 8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normativa del Parc natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Àrea d'Espais naturals.
Fitxes associades:
[Casa Vella de l'Obac](#)
[Casa Nova de l'Obac](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 22/04/2010 - 02:00

Descripció

Edificació emplaçada a pocs metres de la Casa Nova de l'Obac però anterior a aquesta, la qual havia format part d'un antic forn de vidre. Concretament, es tracta de l'habitatge per als treballadors del forn, mentre que el forn pròpiament, que es trobava al sector sud-est i que constava de tres naus, fou derruït l'any 1969. La construcció conservada ha estat substancialment modificada en la seva recent rehabilitació. És de planta més o menys quadrada però irregular, amb planta baixa més un pis i coberta a dues vessants. Els murs són de pedra vista. La façana principal, encarada al sud-oest, té diverses obertures modernes realitzades en la rehabilitació. La resta de façanes pràcticament no tenen obertures i s'han conservat més íntegrament. L'interior ha estat condicionat com a restaurant. A la part davantera conserva una àmplia era enrajolada amb un antic cobert que ha estat reconstruït recentment en la seva part superior.

Observacions:

Actualment s'està treballant en un projecte de regularització dels termes municipals de Terrassa i Vacarisses que preveu una lleugera variació del termenal a la zona de l'Obac segons la qual la casa de la Pastora ha de passar a ser terme de Terrassa.

Història

L'any 1737 el Senyor de Vacarisses concedia permís a Josep Ubach i Prat per poder construir un forn de vidre mitjançant un establiment en règim emfitèutic a canvi d'un cens anual, consistent en gots, porrons, vinagres, setrills i altres estris fabricats en el mateix forn. Els promotors del forn eren la família Ubach, propietària dels masos Vell i Nou de l'Obac, els quals durant els segles XVII i XVIII van tenir un gran dinamisme, gràcies a l'apogeu de la vinya i altres activitats rurals, com ara els pous de glaç o l'elaboració de carbó. El conjunt es va emplaçar a pocs metres del que més endavant seria la Casa Nova de l'Obac, que encara s'havia de començar a construir, i constava de tres naus i un habitatge per als treballadors. Per triturar els materials de base (sílex, quars i vidre vell) s'hi instal·laren tres moles de pedra de Montjuïc. La pedra de sílex s'extreia de les pedreres de can Candi, a dos quilòmetres del forn.

Existien altres forns similars en llocs propers, com al mas Boada o al mas Casajona, de Rellinars. Per això l'any 1749 l'amo de l'Obac va pagar un cens al fiscal de la intendència de l'Exèrcit per tal d'impedir que es construís un forn similar a una distància de dues hores a la rodona. Es coneixen diversos arrendaments del forn: el 1737 a Francesc Burrull, vidrier de Capellades; el 1742 al vidrier Francesc Boix, de Vallbona d'Anoia. L'any 1780 el forn estava parat i el 1796 torna a estar arrendat, a Manuel Casado i germans. Segons Àngel HERNÁNDEZ (2009: 264) els anys 1803 i 1804 les juntes de comerç de Madrid i Barcelona van concedir un crèdit destinat, teòricament, a la millora del forn de vidre, que en realitat va servir per finançar en bona part la construcció de la Casa Nova de l'Obac. Tot i això, la renovació de la instal·lació va consistir en adaptar-la per a la producció d'ampolles de tonalitat verda, de les quals, encara fa uns anys, se'n trobaven petits fragments a l'entorn. Aquestes ampolles anaven destinades a Joan Malvet, de Barcelona, que elaborava i exportava licors a Amèrica. Els darrers que van explotar el forn foren Joan Font i Josep Lladó, vidriers de Barcelona, que encara el feien funcionar a mitjan segle XIX. El motiu de construir un forn enmig del camp era l'estalvi de carbó, de manera que quan els preus del carbó d'alzina a la ciutat es reduïren va deixar de ser rendible i va tancar. L'edifici s'utilitzà com a corral i la casa dels treballadors va acollir a les pastores, com en seu nom indica. L'any 1969 el forn es trobava en estat ruïnós i fou enderrocat. L'habitatge dels treballadors fou remodelat profundament per destinar-lo a restaurant.

Bibliografia

FERRANDO, Antoni (1983). El parc de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac: història i arqueologia vistes per un excursionista. El Pot Cooperativa, Sabadell, p. 338-343, 372

FLOTATS, Antoni (1979). Vacarisses, assaig històric d'un poble, p. 62-63

FLOTATS, Antoni (1994). Miscel·lània vacarissenca. Ajuntament de Vacarisses, p. 28-29

HERNÁNDEZ, Àngel Manuel (2009). Pàgines vacarissanes, p. 257-264

VALLS i PUEYO, Joan (2002). "Els forns de vidre i els vidriers (I)". Balcó de Montserrat, núm. 403 (març)

